

**Сутність фінансового потенціалу як основи ефективних
реструктуризаційних перетворень підприємства**

Фінансовий стан підприємства є важливою характеристикою його діяльності, який визначає конкурентоздатність і потенціал розвитку. Останні вказують на одну із важливих проблем в економіці підприємства — ефективне використання фінансових ресурсів. Для вирішення цієї проблеми необхідно удосконалювати механізм управління фінансовим потенціалом підприємства.

Забезпечення ґрунтового, системного, комплексного та глибокого дослідження даного питання робить необхідним врахування положень економічної теорії, які, в свою чергу, визначають основи поняття та особливості об'єкта нашого дослідження, яким виступає фінансовий потенціал підприємства.

У науковій літературі немає чіткого трактування категорії “фінансовий потенціал” і використовуються різні підходи до його тлумачення, що сформувало багато напрямів до визначення його сутності. На основі опрацювання здобутків науковців можемо зазначити, що зміст фінансового потенціалу підприємства розкривається вченими з таких позицій як: наявні фінансові ресурси [2;5], потенційні фінансові можливості [3;10], наявні фінансові ресурси і потенційні фінансові можливості [1;9]. Проте, варто зазначити, що перше і друге розуміння науковцями сутності фінансового потенціалу є не протилежною, а взаємодоповнювальною характеристикою, тому, з нашої точки зору, точнішою є третя позиція вчених. Фінансовий потенціал не можна ототожнювати лише з фінансовими ресурсами, тому що він є ширшим поняттям і включає в себе останні. Визначати фінансовий потенціал лише як потенційні можливості підприємства теж є не зовсім точним, тому що не можливо забезпечити майбутній розвиток без наявних ресурсів підприємства.

Дослідження наукової літератури дає можливість узагальнити напрацювання вчених щодо розуміння сутності фінансового потенціалу і представити класифікацію наукових підходів за такими напрямками як: ресурсний [2;5], результативний [1;3;9], цільовий [4;11], процесний [6;10].

Прихильники першого напрямку вважають, що фінансовий потенціал визначається як об'єм фінансових ресурсів підприємства, які наявні у нього на певному етапі його економічного розвитку. Результативний напрям фінансового потенціалу науковці ґрунтують на отриманні потенційно можливих результатів від використання наявних ресурсів. Цільовий напрям стосується конкретного використання ресурсів для досягнення відповідних результатів підприємства. Процесний напрям оснований вченими на тому, що основним елементом фінансового потенціалу вважається процес формування фінансових ресурсів підприємства. Прихильники цього напрямку розуміють фінансовий потенціал як основу саморозвитку, представленого фінансовими можливостями.

Дослідження показали, що всі науковці [1-11] ключовим моментом у визначенні поняття “фінансовий потенціал” визнають фінансові ресурси. Це пов'язано із тим, що, з одної сторони, результатом реалізації фінансового потенціалу виступають примножені фінансові ресурси, а з іншої — для досягнення останніх необхідний хороший фінансовий потенціал основою якого є наявні на певному етапі розвитку підприємства фінансові ресурси. Виходячи з цього, можемо стверджувати, що ресурсний підхід розуміння сутності фінансового потенціалу підприємства є визначальним, але ототожнення фінансового потенціалу з фінансовими ресурсами є недопустимим.

Список використаних джерел:

1. Бикова В.Г. Оцінка та планування фінансово-економічного потенціалу підприємств загальнодержавного значення : дис. канд. екон. наук: 08.04.01 / Дніпропетровський національний ун-т. — Д., 2006. — С. 173-187.
2. Бритченко І.Г. Управління потенціалом підприємства. Конспект лекцій. / І.Г. Бритченко. — Донецьк: ДонГУЕТ, 2005. — 112 с.

3. Євдокимов Ф.І. Дослідження категорії «економічний потенціал промислового підприємства» /Ф.І. Євдокімов//Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: Економічна, 2004.– №75. – С. 54-59.
4. Кунцевич В.О. Поняття фінансового потенціалу розвитку підприємства та його оцінки/ В.О. Кунцевич //Актуальні проблеми економіки, 2004. – №7. – С. 123-130.
5. Лосева С. А. Финансово-инвестиционный потенциал предприятия и его влияния на управление инвестициями. / С.А. Лосева, В.И. Зубова, А.В. Накивайло //[Електронний ресурс]. – Режим доступу:[http://librar.org.ua/sections_load.php?s=business_economic_science&id=7600].
6. Маслиган О.О. Сутність фінансового потенціалу виробничого підприємства як економічної категорії / О.О. Маслиган //[Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2009_24/masligan.pdf].
7. Мойсеєнко І.П. Аналіз фінансового потенціалу підприємства. / І.П. Мойсеєнко, Л.А. Мачкур // НУ «Львівська політехніка», 2006. – вип.16.2. – С. 201-206.
8. Парацій О.О. Аналіз фінансового потенціалу підприємства. / О.О. Парацій // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.library.tane.edu.ua/images/nauk_vydannya/c6rTyp.pdf].
9. Пузирьова П.В. Управління фінансовим потенціалом підприємств : Автореф. дис. канд. наук: 08.06.01 – 2009. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/338136.html>].
10. Терещенко Е.Ю. Економічна сутність фінансового потенціалу підприємства. / Е.Ю. Терещенко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.confcontact.com/2008dec/7_tereschenko.htm].
11. Фомин П.А. Особенности оценки потенциала промышленных предприятий / Фомин П.А., Старовойтов М.К. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.cfin.ru/management/manufact/manufact_potential.shtml].